

COSBO-Stad-Utrecht

Adviescommissie voor het Ouderenbeleid
Stad Utrecht

Utrecht, 7 juni 2018

Reactie op Coalitieakkoord “Utrecht, ruimte voor iedereen” 2018-2022

Belangenbehartigingsorganisatie COSBO Stad Utrecht en de Adviescommissie voor het Ouderenbeleid (ACO) feliciteren de coalitiepartijen GroenLinks, D66 en ChristenUnie van harte met het Coalitieakkoord.

De strekking van dit Akkoord komt ten aanzien van ouderenbeleid *-een verdwenen term die in het kader van de toenemende vergrijzing best weer ingevoerd zou kunnen worden om een integrale aanpak mogelijk te maken-* op hoofdlijnen overeen met de punten die COSBO in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen en tijdens de collegeonderhandelingen heeft meegegeven. Wij zijn blij dat termen als ‘eigen kracht’ en ‘zelfredzaamheid’ niet uw uitgangspunt zijn, waarmee in zekere zin erkend wordt dat sommige inwoners, bijvoorbeeld als gevolg van het klimmen der jaren en de afnemende gezondheid, intensievere zorg en ondersteuning nodig hebben. Wij zijn ook positief over het feit dat u oog hebt voor complicerende factoren als laaggeletterdheid, digitalisering, ontoegankelijkheid en onveiligheid, die doordacht beleid vergen. Alles hangt eigenlijk met alles samen om het mogelijk te maken om mensen zo lang mogelijk in eigen huis oud te laten worden en daarom is een samenhangend (ouderen)beleid rond wonen/leefomgeving/zorg/-ondersteuning/mobiliteit/financiën nodig.

Met het oog op de voorziene groei van het aantal oudere inwoners¹ is het eveneens goed om te zien dat het College tegemoet komt aan de behoefte aan zorg en ondersteuning ‘op maat’, dat met name de mogelijkheden voor integraal PGB meer besproken worden (ontschotting!) en dat er aandacht voor leefstijl en preventie komt. Positief is verder de toegezegde inhaalslag qua woningen voor lagere en middeninkomens en het stimuleren van nieuwe woonvormen.

Er zijn nog wel enkele punten die wij u willen meegeven, als aanvulling op de door u geschetste visie en maatregelen:

1. Bij de aanpak van armoede zou er meer gedaan kunnen worden om de slechte financiële positie van met name oudere migranten te verbeteren. Nu ligt de nadruk toch vooral op jongeren/kinderen.
2. Vrijwilligersinzet is een mooi streven, maar is geen Haarlemmer Olie: de inzetbaarheid van vrijwilligers zal afnemen, b.v. omdat men later met pensioen gaat en meer mensen mantelzorgtaken moeten vervullen. Organisaties die met vrijwilligers werken, merken dat het vaker om mensen gaat die zelf ook extra aandacht en begeleiding vergen, om allerlei redenen. Goede coördinatie, scholing en professionele begeleiding is dus zeker nodig voor de continuïteit.
3. Het verdient aanbeveling om toch een vorm van gratis OV in de stad mogelijk te maken, met name voor ouderen met een laag inkomen: het stimuleert mensen de deur uit te gaan die dat anders niet zo snel doen (activering) en het is milieuvriendelijker dan andere vervoermiddelen (niet iedereen kan meer fietsen). Ook andere grote steden hebben beleid op dit punt.

---

¹ Zie de concrete cijfers in het recent verschenen rapport ‘Een leven lang wonen’ van de gemeente

4. De toegankelijkheid van de stad is in alle opzichten van groot belang om iedereen daadwerkelijk mee te laten doen en ook wij blijven daar, in samenwerking met onze partner Solgu, graag over meedenken. Zo is in de praktijk gebleken dat uitbreiding van fietspaden niet altijd goed uitpakt voor voetgangers (denk aan Domplein). In dit kader is levensloopbestendig (ver)bouwen ook een punt van aandacht². De vernieuwende werkwijze rondom de ontwikkeling van de NPD-strook in Overvecht verdient navolging, ook bij niet-gemeentelijke projecten. Het streven naar evenwichtig en geschikt woonaanbod zou niet alleen stedelijk, maar zelfs per wijk gerealiseerd moeten worden.
5. Het Coalitieakkoord onderkent dat het aantal ouderen de jaren fors gaat toenemen, maar deze groei is niet vertaald naar concrete maatregelen in het hoofdstuk 'Ruimtelijke ontwikkeling en wonen'. Weliswaar zet u in op het bouwen van levensloopbestendige woningen, maar de vraag is of ouderen of mensen met een fysieke beperking ook daadwerkelijk in deze woningen terecht komen. Het toewijzen van woningen, niet alleen in de sociale huur maar ook in de duurdere huur, is een manier om dit te realiseren. Daarnaast missen we bij uw pleidooi voor gemengde woonconcepten senioren en oudere migranten. Er is bij deze groepen een grote vraag naar woonzorgconcepten.
6. In bijzondere gevallen zou professionele ondersteuning bij meer existentiële problematiek (zingeving/levensvragen) mogelijk moeten zijn, als maatwerk o.g.v. de Wmo, dus meer dan verwijzing naar iets als een Buurtpastoraat of religieuze instantie (niet iedereen heeft daar binding mee). In de transitie van de AWBZ naar Wmo/ZV is dit aspect niet goed geregeld. Bij zorginstellingen wordt dit soort ondersteuning wel geboden, bijvoorbeeld bij het helpen verwerken van slecht nieuws of in de palliatieve fase. Bepaalde cliënten zouden zeker baat hebben bij dergelijke hulp in de thuissituatie.

Ongetwijfeld zullen wij wethouders, ambtenaren en raadsleden de komende jaren nog regelmatig spreken en adviseren over al dit soort onderwerpen. Wij en de ouderen die bij ons actief zijn delen onze jarenlange kennis en ervaring graag met u.

Wij wensen u veel succes en wijsheid toe.

Hoogachtend,

Namens COSBO,

Wim van Minnen

voorzitter

Namens ACO,

Jaap Zwart

voorzitter

MD

---

² Een goed voorbeeld is de Merwedekanaalzone, die zoveel mogelijk autovrij gaat worden. Op zich is dit een loffelijk streven, maar een oplossing is dan geboden voor ouderen en bewoners met een functiebeperking, die aangewezen zijn op een auto. Hoe moeten zij de afstand tussen hun woning en de parkeergarage overbruggen?